

Kjoszeva Svetla/ Светла Кьоцева versei

Szótlan levelek

a macskakövön,
tiszták, melegek,
dől a fényözön;
hevítik hajam,
vállam remeg, süt,
ragyog nyakamban
vértelen testük.
Foglyok az őszben –
végzetes napok –
dal, eltűnőben,
gyanakvás vacog,
felhők menekülnek,
aszaló nyár van,
madárnép ül szent
várakozásban.

Miként a fák, gondosan fölneveljük

a virágtól gyümölcsig duzzadt érzéseket:
a gyűlöletet, szeretetet, vágyat és esztelenséget.
Fölneveljük. Gömbölyödnek lassan.
Telítődnek fanyar édességgel, midőn
félíg aléltan sietnek már a föld felé.
A fák megfeszítik ágaikat,
s a levelek hullnak, hullanak
menthetetlenül...
A csönd száműzött világa,
a jelenlétekkkel zsúfolt
(arcunkon átsuhannak –
hívatlanok),
öleli át gyorsuló napunkat.
A pohár mélyén kialszik
a tiszavirágok
félbemaradt évszázada.
Túlharsogja a tücsök a sötétséget,
amely megüledett
kiszáradt torkunkban.
A szakadékból, hol a
csillagok élnek,
az örökkévalóság nyelvét öltögeti.

(Utassy József fordításai)

Безмълвни листи...

Безмълвни листи
стелят паважа,
сухи и чисти
в лятната жажда;
парват косите,
рамото тръпно,
в дланите свити
хрусват безкръвно.
Пленници в есен -
дни неизбежни -
чезнеща песен,
съмнения скрежни;
стаени облаци,
бягащо лято,
спрели са птици
в очакване свято.

Като дърветата отглеждаме грижливо...

Като дърветата отглеждаме грижливо,
от цвят до плод, набъбналите чувства:
омраза, обич, страсти и безумства.

Отглеждаме ги. Бавно се окръглят.
Изпъхва ги тръпчива сладост в мига, когато
в премаляла слабост сами се втурват към земята.

Дърветата над тях изпружват клони
и листите им се отронват
по спасимото...

Körforgás

Elsápadnak a színek sorra,
lassan megcsöndesül az őszvilág.

Arcom szél paskolja pirosra,
a reggel a hűvöst felölti már.

Nem dől össze, nem a világ, nem,
vágyak, bosszúk tábortüze se gyúl,

Íme, a levelek a fűben
Hallgatják a földet és alkonyul.

A csönd tonnái alatt nyögve
köröz, köröz az üres ég

madarak nélkül; mert örökre
elsuhogtak múltjuk fölé.

Кръговрат

Бледнеят багрите, утихва
след хукналото лято есента.

Спокойно вятърът те милва,
с прохлада се намята утринта.

Не рухват светове, не лумват
пожарища с желания и мъст,

полягат листите в тревата
и се заслушват в помнещата пръст.

От тишината натежало
кръжи опразнено небе

без птици, отлетели в стари
неизживени светове.

Angela Korb verseiből

Zuspruch

sage etwas
sprich zu mir
mache meinen stillen Zeiten
ein Ende
damit ich aufhören kann
mir selbst zuzureden

Kreisend

von zu Hause bis nach Hause
führt mein Weg
jeden Tag
im Quadrat kreist mein Körper
um sich erschöpft am Abend
auf einen Kissen schon wieder einmal
auszuruhen

letztendlich

letztendlich
holt dich der Tod
und die Nachrichtensendung
wird weiterhin ausgestrahlt
mit Gewalttaten, Kummer und Nöten
mit Neuzuwachs am Zoo
du hörst es aber nicht mehr
wie töricht die Welt weiterhin tut

Bajtai László felvétele

verblendet

wir haben uns verzettelt
in verzweifelten Zeiten
der Sehnsucht
unsere Wahrheit
scheint jetzt verlogen genug
aber damals brachtest du
den durch die Sonne gefluteten
Raum in sekundentakt
zum Stillstand
dein Strahlen war
tausendfach blendender
heute scheint es verlorene Zeit
von damals

wesentlich

an einen lauen Spätsommerabend
erinnerte ich mich
es war tiefster Winter
mit Kälte und Schnee
ich ersehnte den Frühling herbei
es könnte ja schon glatt Spätsommer sein
doch blieb der Winter noch
um mich länger zu qälen
durch diese lauwarmer Erinnerung
einer trunkener Berührung

Wartezeiten

ich warte auf ein Lebenszeichen
von dir
Vor allem darauf,
dass du mir Wartezeiten
durchbrichst
durch einen Besuch
eine E-Mail
einen Anruf
dass du sagst
gleich bin ich bei dir

ich warte auf Zeiten
die ähnliches versprechen
nicht auf Wartezeiten
angewiesen
wartend mich zu definieren
auf einen Brief
eine Begegnung
jenseits einer erwartenden Haltung

ich warte darauf
nicht mehr warten zu müssen
zu handeln, zu fühlen
ohne der ausgrenzenden Last des Wartens
dies alles Aufgeben-Wollen
auf einen Funken Selbstvertrauen?
das Leben locker zu bestreiten?
einfach nur so

Kniefall

der Asphalt umarmte meine Schritte
und mehr noch
ich stolperte und stand wieder auf
doch war ich gezwungen zu denken
dass vielleicht Niederlagen
alle Menschen wachsen lassen
somit auch mich

Formal

Ein Moment, in dem du spürst,
dass die Endlichkeit nicht in Worte zu fassen ist
Ein Gefühl, das du nicht zu beschreiben weißt
Eigentlich war die Welt auch in Ordnung
bis zuletzt
bis zu diesem Gedanken
und du wusstest damit einfach nicht weiter
umzugehen
durch satte Leere
angenagt worden zu sein

Nagy Gusztáv verseiből

A holokauszt emlékére

Harapj önmagadba a csont és húskupacba,
hogyan eszmélj!
Vérben úsztak a virágok,
és lángra kaptak a rózsák,
s a szél hordta jajkiáltásukat
puskaropogás kísérte kéjjel.
S te, ember, a világ szabad embere, akkor, hol fitogtattad
értelmed és érzelmed zászlaját?
Te eltompultan, némán túrted,
hogyan hervonatok zakatoljanak
elméd elrozsdásodott sínjein.
Te is ott voltál gondolataid aljas szándékával
a vagonok terelésénél, mint most is,
amikor csírálja a gonoszságnak
burjánzik a világban. Te most is,
mint akkor, hagyod, hogy a gyenge virágokat
eltiporja a gonoszan kavargó szél?
Ember, harapj önmagadba a csont és húskupacba,
hogyan eszmélj, és óvd a virágokat!

Budapesti látélet

Az utcán sok ember éhes,
hajléktalan, beteg és bús,
a szegénység kése éles,
lefaragta róluk a húst.

Káosz

Hebrens infók divatja
zúdul a köztudatba.
A tudatlanság nyíltan
éli világát, MA megfizetik
a bolondok kútba dobott köveit,
mert jól tudják az Urak, hogy azokat,
száz okos sem tudja kivenni a mélyből.
Most ott lent építkeznek,
alaptalan várakat vizionálnak,
és hogy a felszín elérik,
előbb talán iskolapadban kéne ülniük.

Jegenyék

Egyszer majd mi is
megerősödünk
mint a jegenyék
egyenes tartással
a jövőnek
s nem hajlunk meg
viharnak
sem a romboló
szeleknek

Egyszer majd mi is
hajlíthatatlan
gerinccel
együtt leszünk
sokan
mint a jegenyék
erősek és nagyok
dicsérni fognak
az angyalok...

Egyszer majd mi is
odaállunk
mint a jegenyék
hatalmas erővel
s nem dönt el
könnyű ígéret
hazug szó
sem álnok
dicséret...

Cím nélkül...

A nagy hegyek itt állnak előttünk
Asszony szülte őket, nem anyaföld
Hatalmas, súlyos kövek
Hogy előre léphessünk
Vihar kéne és a nagy tömeg.

Kirakat

Kirakat alatt a Körúton
kutyamódon az ember
halkan nyüszít, szólni nem mer
talán feladta már, hogy ember

Merre repülnek sóhajok
ezrek lelkekből a vágy
talán jó lenne kényelmes
otthon, szolid megvetett ágy.

De ki törődik most ezzel?
Hazafiség duzzad a mellen
s büszkék vagyunk bűnhődve
piros, fehér, zöld mezben...

Emlékszel?

A kis házak mögötti nádasra,
és a zöld gyepre, ahol ültünk?
Tambura szólt akkor s hittük,
hogy a szerelem ölelt lázasra.

Tombolt bennünk a vágy és a félelem,
egyik se kellett, győzött az értelem,

kislány maradtál, hajlékony gyerek,
emléked halántékomban pereg,
gyáván, okolva magam,
számár voltam, ennyi a szavam...

A közeljövő jóslata...

Mint sebzett
zuhanó madár
irányt veszítve
tehetetlenül
bukdácsolsz
menthetetlenül
s majd vesztedre
jönnek agarak
vicsorognak az agyarak
s nem menekülhetsz
jobbra vagy balra
középen is zárták az utat
s majd, ki utánad kutat
látni fogja
vér fröccsent a falra
mert a kitenyészített falca
a véredre lesz uszítva...

Kövidinka

Csak a saját borát itta
a nagyapám

Kapálta a nagyapja által
ültetett szőlőt
és itta a bort
a szőlőből
mit ő kapált
az unoka

Édesapám ükapja
kövidinkát ültetett

Fiam dédapja
kövidinkát ivott
a szőlőből
mit fiam
nagyapjának
édesapja kapált

Szőlőnk
kihullott az időből

Nagyapám ükunokájának
nem marad más hátra
mint leszüretelni a követ
és kipréselni

Unokámig
elér még a
szomjam

Felső tenger

Alattam a derült égbolt
akár a viasszal mosott alma
mit nekem mennykő és eső
bőkezűen szórom őket ha kell
ha nem kell

Ajándékom senkit se bánt
nem fél tőle kinek nyújtom
ezért nem értem minő szelek
s zagyva hangok fújnak amonnan
miért üzengetnek s könyörögnek nékem
hiszen tudják hogy én mindig azt mondom
igen
s gőzöm sincs ennek ellenkezőjéről

Vagy éppen most fedezem fel az ellentétek ízét
míg magamnak mondom hogy
nem
nem akarom tudni

Tán most fordul visszájára a tenger

Én mindenesetre maradok emez oldalon
s mondom hogy
igen
akkor is ha ki se hallja
akkor is ha mindent magamnak kell adnom
mert mást nem is tudok
és egyebem sincsen

Ég és víz

Nagyon jól megvoltunk
míg súlytalanul lebegtünk
az égben s a vízben
élveztük az elemek
felhajtó erejét

Kinek jutott eszébe
boltozatot emelni
s elválasztani
ezt az aztól

Ki akarta
hogy a sötét ez legyen
a fény pedig
az

Nem tudta ő
hogy mi
nem vagyunk
ő

Összekeverte fejünkben
a sötétet és a fényt
a nappalt és az éjszakát
az ezt és az azt

Ezek után miért furcsállja
hogy nem tudjuk
hol vagyunk mi
és hol van ő

Május alkonya

Lángokban áll, lángokban ég a huszadik századvég,
Száz sötét év, lidérces év legvégén kigyúlt az ég.
Futnak az emberek, mentik a rongyokat,
Lángoló házuknak emléke sem marad.
Fönn a háztetők fölött a megvasalt egekben
Szörnyű, vijjogó vasszárnyú madarak repkednek,
Véget ér századunk, tűz és vér a nyoma,
Ilyen volt, ilyen lett május alkonya.

Az ablakok betörték mind, füstszagot hoz be a szél,
A kutyáink nyugtalanok, ember és állat is fél.
Bújnak a pincébe szülők a gyerekekkel,
Babákról álmodó alvó kisdedekkel,
Közben az éjszaka üvöltő egérről
Lángot okádó sárkányszörny lerepül:
Porrá ég, s nem marad semmi a városból,
Nem menekül semmi a lobogó lángokból.

Az isten is felcsavarta az egek szőnyegét,
Lenn minden hegy, minden sziget elhagyta a helyét.
Földtekénk gumilabda, valaki labdázik,
Földtekénk üveggolyó, valaki rulettezik.
Jött egy földrengés, és a Nap véres lett,
Miért pusztulunk, valaki mondja meg:
Nem tudjuk, nem tudjuk, mi ezt nem tudjuk,
Nem tudjuk, mi már itt semmit sem tudunk.

Milosevits Péter versei négy nyelven

Petar Milošević – Slavomir Gvozdenović: *Sa srpskog limba – De pe limbul sârbesc – A szerb limesről – From the Serbian Border*. Savez Srba u Rumuniji (Romániai Szerbek Szövetsége), Temesvár, 2016.

Milosevits Péter magyarországi és Slavomir Gvozdenović romániai szerb költő közös kötete tíz-tíz verset tartalmaz négy nyelven: szerb eredetiben, román, magyar és angol fordításban. A román fordítást Slavomir Gvozdenović, a magyart Milosevits Péter, az angolt Luminita Nicolescu és Milosevits Mirkó készítette.

A kötetért a két szerző Belgrádban a Rastko Petrović-díj elnevezésű, rangos irodalmi elismerésben részesült 2017-ben. Magyarországon a Szerb Kulturális Központban vásárolható meg (Bp., VI. Nagymező utca 49).

Augusztusi éj

Augusztusi éj
Földöntúli szél
Minden lélek vándorútra kél

Hulló csillagok
Fényük felragyog
Hogy a lélek lásson az úton

Eljött a színeváltozás
Szőlőnek színe most lesz más

Szentendre mint gyöngé madár
Lent a földről az égbe szállt és
Kővé változott

Már csak a múzeum maradt
Minden más végleg elporladt

Csak a harang kong az éjben
Végét zengi Szentendrének és
Ennyi marad csak

Eljött a színeváltozás
Szőlőnek színe most lesz más

Szentendrei tornyok fölött
Lengedeznek örök ködök és
Lelkek utaznak

Márványba meredt itt a múlt
Az idő mind hamuba hullt

Szentendrei tornyok fölött
Lengedeznek örök ködök és
Csak a harang szól
És csak a harang szól

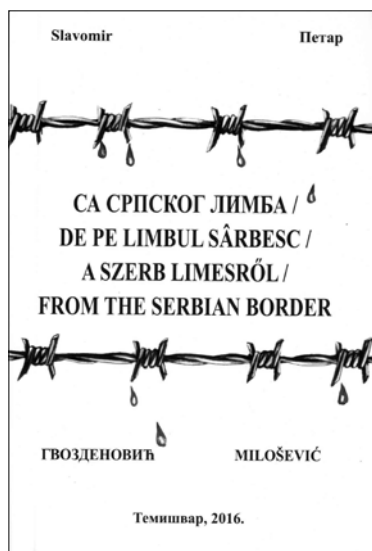
Sztaravoda

Öregvíz, forrás a szentendrei erdőben

Itt az Öreg kegyes volt
s botját földbe döfte

A kőből víz fakadt
az ajkáról ének zendült
mert a vándorok
negyvennapos útjuk során
nem feledték el a dalokat

Itt húzták nyársra a bárányt
itt perdült tánra a hólyagos
láb

Én vagyok az

Ha már bezártatok az ajtót
de valaki mégis bejött
ne féljetek
én vagyok az

Ha már alkonyba hajolt a nap
örvendjete a közlő éjnek
mert veletek vagyok én

Ha már kétségbeesetten
ringtok a csónakban
nyugodjatok meg

Felétek tartok
sietős léptekkel
a vízen

S rá se rántsatok
hogy nem tudok
úszni

Itt vonszolta útvégi mámorában
bokorba szemérmes ükapám
ifjú ükanyámat

Lúdbőrözött ükapám
mikor ükanyám görcsösen megragadta
és sültagyag-kérgű tenyerével
véigsimított a hátán

Ükanyám mellbimbói
megduzzadtak mint a környező dombok
s ott ahol mindenki harmatos
rajta is bozontban nőtt a fű

Elvoltak jó darabig

Az állatok tapintatosan
bundájukba sunyták a fejüket

Csak a madarak repültek el
s csőrükben agyagot és szalmát hoztak
fészket rakni a szeretőknek
és nekem

Földalatti felhőkarcolók

Hegyen temetkezünk

A lejtőn
mely elibénk mered
s a fennsíkon
amelyre kaptatunk

Megboldogultjaink
fölöttünk lebegnek

Körkörösön emelkednek
az öröklétbe

A mélyalvók
felhőkarcolói közt
nincsen rangsor

Lejtőn és fennsíkon
körbekerengnek
az agyagcellák

Az első utolsó
az utolsó első

Örökké nyitott
a kör

Két alföldi szlovák költő verseiből

A Naša Dolná zem – A mi Alföldünk című kétnyelvű antológiából

Rózsa Dezső verseiből

Rózsa Dezső 1951-ben született Hódmezővásárhelyen. Gyermekkorát Tótkomlóson töltötte. Budapesten járt a Vakok Általános Iskolájába. Eredeti szakmája kárpos. Szeme romlása miatt kénytelen volt elhagyni ezt a szakmát és éveken keresztül telefonkezelőként dolgozott. A debreceni önkormányzattól ment nyugdíjba. 1989 óta ír – kezdetben Braille-írással – verseket.

Művei: Rózsáim (2008), Őszi rózsák (2012)

Harang

Harangszó szól az éteren át,
emléket éleszt fényes hangja.
S megigézi a régi csodát,
és a múlt szebb arcát mutatja.

Megidézi a templom tornyát,
s a gyermek szíve beleremeg.
Hisz visszahozza régi múltját,
ahol kezdte ezt az életet.

A templom tornya csodát rejtett,
rossz falépcsőt a magos felé.
Hisz ott fenn a távolság sejtett,
s más határ nyílt a szem elé.

A távolságból valóság lett,
a sors keze messzire repít.
De mégis őrzöm azt a hitet,
s a harangszó mindig átsegít.

...És kondul az óriáscsengő,
Fülembé száll az éteren át.
Zenéje lassan, mélán lengő,
idézi az egykori csodát.

Volt, hogy tudtam, mit jelöl a hangja,
hogy ki halt meg, fiú vagy leány,
de ma már csak az emlék járja,
Hogy hogy veszett el, az már talány.

A harangszó mindig hazahív,
Bárhon jársz is ezen a földön,
Hisz megmutatja magát az ív,
A kondulást most is őrzöm.

Hisz ez a ház az első hazám,
a kenyér nekem itt volt omlós,
s bárhon járok a világ útján,
Szeretlek, szeretlek, Tótkomlós!

Hartay Csaba verseiből

Hartay Csaba 1977-ben született Gyulán. Szlovák származású, magyar nyelven publikáló költő, regényíró. Szakképesítése: újságíró korrektor. Egy ideig a Békés Megyei Hírlapnál dolgozott újságíróként. 2005-től családi vállalkozást indított. Első verse 1997-ben jelent meg a Sárkányfűben, s azóta rendszeresen jelen van az irodalmi folyóiratokban: egyebek mellett a Kalligram, az Alföld, a Bárka, a Tiszatáj, a Kortárs, valamint az Élet és Irodalom közölte-közli műveit. A Szépirodalmi Társasága és a József Attila Kör tagja.

Eddig nyolc verseskötete jelent meg: a Vakuljon meg az árnyék! 1996-ban, a Gyertyataposás 1998-ban, az Idegen irány 2001-ben, az Időviszony 2003-ban, az Éji magtár 2006-ban, a Nyúlzug 2008-ban, A jövő régészei 2012-ben, a Fényképvár 2016-ban.

Regényei: Lerepül a hülye fejetek (2013), Nem bocil! (2015), Holtág (2016).

Viharsarok

Düledező kísértettanyák körül
Burjánzó füledt gaztenger

Bekötőutak kátyúiban szikkadt
Legújabbkori traktornyom-leletek

Oszló porfelhő és füst
Délibábra málló kombájnok után

Összefér az égbolt és határ
Álmaink sem visznek tovább

Holt-Körös

Iszapba nyúlok
Körmeim alá damil szorul
Ujjaimat kagylók vágják
Tenyerembe rozsdás horog akad
Nyúlik a zsinór
Feszül a fájdalom

Hullámzik a zöld képernyő
Most nem tudom megmutatni
Merre bókászna a busák

Tapintás

Megtapintottad-e már az éjszakát,
hallgattad-e már a csendet, a csodát,
fülelted-e már a csillagok neszt,
a szelet, ahogy az avart hordja szét?

Érezted-e már a felhők bánatát,
a villám fényének örök varázsát,
vagy a rejtőzködő élet titkait?
És lásd, az éjszaka csöndben így tanít!

Megálmodtad-e már a csönd sötétjét,
a sötétség csendjének ölelését,
amikor csak semmibe néz a szemed,
s nem látva a távot, a test megremeg?

Csak a fül hegyez, ha neszel a sötét
és az éj felkínálja csábos ölet.
Majd álomba ringat, úgy hajnal felé,
s a csillag virágot szór a fény elé.

A szomszéd évszaktól

Az iszapmázas ládát felnyitod a parton.
Benne avarnyálka,
törött kagylóhéj és rozsdás horog.
Volt már ős, csak elsüllyedt.
Volt már összekötetés,
csak elszakadt a zsinór.

Még lennie kell ott valaminek.
Meggulladt sörösüveg.
Felszabadított csónaklánc.
Egyedül képtelenség kiemelni.
Közülük, kik segítettek cipelni a ládát,
a szomszédból átköszön valaki.

Éjjel kell visszajönni.
A fenékről piszkos sárga derengés.
Kiegyetnek hitt izzók üzennek.
Alkonyban elesett nap verem.
Már dideregnek odalent a nyár
legyengült, vézna fényerői.

Papucsek Gregor magyarra fordított verseiből

Tavaszi idill

(*Jarná idyla*)

Örömmel felzúgtak a
hegyek és ígérték, hogy
jön már a tavaszi világ.

Az idő nagy szekere
elvonszolta a telet,
víz mosta a kocsi nyomát.

Sütött a nap melege,
kikelt a fű serege,
sok madár fújta a zenét.

Csiriplő nótájukat
erdei visszhangjukat
a szellő vitte szanaszét.

A kerti almafákon
hintáztatja az ágon
a szellő a rügycsapatot.

A nap a hóvirágnak,
szeretett virágának
a kertben egy pusztit adott.

Esténként

(*Po večeroch*)

Esténként,
amikor töredeznek a gondolatok,
úgy raknám össze a szavakat,
hogy magukra találjanak,
akik nem tudják,
hogy ők már nem ők,
hogy levessék
az alattomos múltban megkopott,
kicsinyhitúségtől átázott ingüket.

Esténként,
Mikor a fáradság álomba süllyeszt,
szavaimmal
beleharangozom
a sűrűsödő sötétségbe,
nehogy nekem örökre
elaludjatok.

Esténként,
mint fáklyák égjenek szavaim,
hogy borostyánfényüknel lássátok
sötétségetek árnyékában,
hogyan álmodom – rólatok.

Őszi dal

(*Jesenná*)

Lement a nap
sötét függöny mögé,
szomorú fűz
hajlik a víz fölé.

Ágairól
latyakos lé locsog,
a folyóban
a víz vadul robog.

Folyó partján
csupaszon áll a fűz,
a hűvös szél
sárga levelet úz.

A szürke köd
lopakszik mint a csósz,
hegyek mögül
közeleg már az ős.

Búcsú az ifjúságtól

(részletek)

Ifjú évek, életem szebb felének
évei: Szálltok! gyorsan s egyre messzebb...
Nem sok virágot köszönök tinéktek,
ha nyíltak is, szirmuk hamar lepergett;
s ritkán süttöt fel napotok, remények,
résein a vad viharfellegeknek.
Ifjúságom, alkonyfényen-halódón,
keserű szív sóhajt, az Isten óvjon.

Ne hidd azt, hogy szellő első fuvalma
elsöpri, amit dajkálsz képzeletben;
ne gondolj mindig új keservre, bajra,
Hagyd a gyógyuló sebet: hegedjen.
Hogy hordónk feneketlen volt, kudarcra:
okulunk belőle vénséges esten!
ifjúságom, sötét hajnal: a szívem
sóhajtoz még utánad – óvjon Isten!

(Tandori Dezső fordítása)

Emil Korytko sírfelirata

Az embert sors legyőzi,
de él az emberiség!
És örökre megőrzi,
ki érte élt, nevét.

(Tandori Dezső fordítása)

Ghazelek

(részletek)

Az én dalom ékes *edény*. gyönyörű nevedé,
szívem mélyén rab vagyok *én*: gyönyörű nevedé.

Szerethetlek? Faggattam a szemed,
s a kérdésre sosem jött felelet.
kedvesen nézel rám, ha messziről látsz,
fenn hordod orrod, ha arra megyek.

Tudom, drágám, mennyi néember hoz rossz hírbe nálad engem,
azt állítják, csak hamisság él szerelmetes szívemben,
kenik-fenik rám nyelvük, kávé mellett a lányok
ujjon számlálják elébed, kit szerettem, kit nevettem.

Zabolátlan duhajoknak ártatlan az ilyen vers,
ájtatosnak mégis gonoszt bizserget *szívében*.
Én, kedvesem. tetszeni csak tenéked akartam,
ezért nem kérdeztem senkit, mi jár az *eszében*.

(Tandori Dezső fordítása)

A boldogtalanság szonettjei

Elérsz, utas a sívó Afrikába

(részlet)

Elérsz, utas, a sívó Afrikába,
ösvényed elvész vadonban, vak éjben,
felhőkön át nem látsz szemernyi fényt sem,
fűben heversz, sóvárogsz holdsugárra.

Az ég kitárul, holdfény hull a tájra:
fészkelő viperákat lát a fényben,
amott tigrisfőkéák odu-mélyben;
s dühödt oroszlán égbe tárt pofája.

(Tandori Dezső fordítása)

A tölgy, amelyet földre dönt a téli

(részlet)

A tölgy, amelyet földre dönt a téli
vihar, ha a tavasz sugára int,
itt-ott kihajt, kilombosul megint,
míg maradék erőit fel nem éli.

De végleges segítség nincs, s amint
az erdő újra öltönyét cseréli,
nem hajt ki már, a fény hiába éri,
hever mohó napok prédájaként.

(Lator László fordítása)

Éretted, ó, gyűlöletes szerencse

(részlet)

Éretted, ó, gyűlöletes szerencse,
nem jön többé panaszos szó a számra;
élet! börtön! istennek érte hála,
rászoktattál már minden gyötremre.

Vállam készen-tartom bármely teherre,
és rákaptam a keserű pohárra;
a bőröm kérges, hát csak karmolássza
szúrós tövis, csalán égesse-verje!

(Tandori Dezső fordítása)

Szonettkoszorú

(részletek)

1

Poétád új koszorút fon, szlovénem,
a tizenöt szonettből szöve egybe,
háromszor öt dal s végül összecsengve,
mint magisztrálé zendül egybe, szépen,

Belőle buggyan s belé ömlik végre
mindegyik szonett - ámde ő a végcél,
a záró sorral mindig új szonett kél,
s így lesz a nagy mű díszes szép füzére.

5

Ígéret csak, hogy van még nap az égen,
ahol szemed fénylő sugára árad,
és ahol immár semmi gond se bánthat,
s felitta fájdalomunk az idő régen;

s öröm sugárzik minden tiszta arcon
és minden kín is véget ér sietve,
és tiszta szívből tör dalunk egekre,
hogy lelkünkben harmóniát fakasszon;

10

Jaj, bús virág, ki másnak énekelnek,
ki nyílsz a kora tavasz mezejében,
midőn az ifjú nap már fenn az égen
izzón tüzel és dalol a mindenség.

De elbújik, ha lenn szélfergeteg kél,
s dühében ködöt, föllegeket kerget,
a vesszős jég egész erdőket ver meg,
s már ágakat tör a havas, hideg tél.

15

MAGISZTRALÉ

Poétád új koszorút fon, szlovénem,
Rokkantan is dicsérlek, mély sebemben.
Itt él a dal mind az új reggelekben,
Mint illatár a rózsák ligetében.

Ígéret csak, hogy nap van még az égen;
Cukrát a csóknak ajkaim nem lopták.
Ott, hol fagyos tél őrzi birodalmát,
Viharban él és zeng dalunk már régen.

(Csuka Zoltán fordítása)

15

MESTERSZONETT

Új koszorút fon költőd a szlovénnek:
emléke tőled kapott mély sebemnek.
Íme, szívemből bimbókat neveltek
a harmatos rózsák, a költemények.

Nem ismerői napsugaras égnek,
becéző szellők rájuk nem leheltek,
köröttük roppant sziklák sora dermedt,
házak, kivette a vihar dühének.

(Lator László fordítása)

Mikor az orvos látja, hogy a testre

(részlet)

Vihar ha támad s tombol fékevesztve,
s haragja immár gátra nem talál,
a révész hagyja: tépje hát az ár
a csónakot, csak áll kétégbeesve.

(Lator László fordítása)

Matija Cop emlékének

(részletek)

„Ifjan hull, kit az istenek kegyelnek.”
Barátom, ezt sikerült igazolnod,
Sápadt vonásid áldozván e jelnek;

Mert derűs és dicsőült volt az arcod,
A száad mosolygott, mintha mondaná még:
Végezzük hát e máris hosszú harcot.

(...)

Voltál, tudom, magad-öröme-híja,
Mint én; s nem boldogságra szána léted,
S a csendes Házban nem sújt semmi kín ma.

Mély, örök békét kívánok tenéked;
De míg nem tesznek engem is a sírba,
Panaszom, Legdrágábbam! hogy mi téged
Ily hamar elveszthettünk, sírva-sírva.

(Tandori Dezső fordítása)

Pohárköszöntő

(ez a részlet a szlovén nemzeti himnusz szövege)

Éljenek mind a népek,
kik várják már a nagy napot,
mely a földkerekségnek
hoz békésebb virradatot;
mennyi rab
lesz szabad
és jó szomszéd a nap alatt!

(Tandori Dezső fordítása)

Tanulság

Sorsom adta kincsem, szép barátnóm
álmom őrzője – ébresztő szerelmem
hű leszel hozzám – tudom – mindhaláig
egyetlenem – én édes anyanyelvem

(Áts Erika fordítása)

Nagyanyó

Kilencvenegy évesen
máig
imáid hangtalan sorai
ölelnek át

Orcádon
ritkán nyílt ki
gondtalan
mosoly

Balzsam és virágzó
krizantémok fűszerillata
lengte be
kis szobádat

Egy ketyegő
türelmes ingaóra
számolta az időt
cica dorombolt a ládán

Imakönyved
elsárgult lapjai
őseink nevével

zizegő selyemként
siklottak
megfáradt kezekben

a rózsafüzér
kopott gyöngyei ujjaid között
már időtlen vándorútra keltek

(A szerző fordítása)

Szülőfalum

Orgona
Nyár pora
Őszi est
Sírkereszt

(Bayer Béla fordítása)

Ördögűzés

König Róbert fametszete nyomán

Jerg Ratgeb emlékére (1480 körül-1526)

A gonosz
nem csak
bitófán lóg
Közöttünk házal
nap nap után
Követei
hegyes szarvú szörnyecskek
minden ajtón bezörgetnek
Néha békésen
püspökök áldást osztó keze
mögé rejtőznek
máskor megsebzett vadkan dühébe
Az Ember
ingatag
Ha lelke megtörik
tort ülnek
a pokol démonai
Kétkedőket
kereszték árnyékában is
az ördög kísért

(A szerző fordítása)

A szerző Sombereken született, jelenleg Villányban helyettes iskolaigazgató, némettanár, a VUdAK alapító tagja.

Őszi elégia

A költemények fák
minden szó – egy levél
Némelyek még virulnak
mások róten rozsdulnak
végül aztán
mindegyiket e

l
f
ú
j
j
a

a szél

Sombereki romok

Fenn a dombtetőn
bodzabokor árnyékában
nap nap után
két aggastyán őrt áll
Karimás kalapjukat
forgószeél fújta el
homlokukon habarcsredők sora
mélyebbre viharok vájták
Tekintetük a távoli
szétfolyó Tejút ködébe réved
arcukon zilált szakáll
pókhálók selyme
harmatgyöngyök nőnek benne
Bőrükön égésnyom
anyagegy-koromfoltok
a hízó Hold fényében is látni
terméskő-gerincüket
megtörte
tovatúnt idők terhe
évszázadok
uzsoráskodtak
tégla-testükkel
Ébredező tücskök
ciripelnek néha lábaiknál
hajnalhasadáskor
lassanként megoldják
a két öreg nyelvét...

Ódacserpek

42 Celsius fok

Pillantásod olvadó viasza
pórusaimba csorog,
tapintásod gyapotja
omló kelmeként megtöröl,
szőke hajzuhatag áraszt el
csend-selyemmel.
Úttalan utakon
verejtékgyöngyök
gurulnak a fellelegző parázsba –
láz égeti a nyári délutánt

Esténként

Fútenger felett
cikázó fecske,
lakában elbúvó tücsök,
a gyermekláncfű
továbbúszó
majd ereszkedő
ejtőernyője –
kereső csókokod

Tizenhét

Búzavirággal
koszorúzott
kőszén-sötét
pupilláidban
a szúzi titkok
szentjánosbogarai
rajzanak

„Balaton” ciklus

Fénytörés

Kagyló-kék szemeidből
fénycsepp-gyöngyök
gurulnak szerteszt
Pillantásod
szövevényes hálójában
félszegezen vergődöm
Kínzó szomjúságomat
pikkelysíkós ajkaidon
talán sosem oltom

Háló nélkül

Az éjszaka partján
ajkaid hullámaiban
távoli csillagképek
tüze vibrál

A Göncöl szekeren

Búgó orgonahangokkal
csobog az éjszaka
csókjaidban is
A cseppek melódiái
kavicsok közt
a tóba csordogálnak

Költészet

Anyanyelvem
szavai
verskarámban:
az ideák préríjéről
lasszóval befogott
makrancos musztángok

(A szerző fordításai)

Őszutó

I.

Őszi levélzet
tűzijátéka
számptalan szikrát
szór
báli cipők keskeny
lábnyomára
Könnyű léptek
nyomvonalán
könny csillan meg
tegnapról

II.

Hallgat a
locsogó
szökőkút
a parkban
Vize tükrén
gesztenyefák
sápadt barna levelei
hintáznak mint papírhajók
s képét lassan
kioltják

III.

Most is ott van
ahol régen
int felém
mint egykoron –
De a padra
kora esti
köd ült már

(Ember Mária fordítása)

Álmaim túlpartján

szemem fázik
álomba szökik szemhéjam
nem készültem fel erre a korra,
erre a korra
csak remélek, csöndesen
és türelmesen
remélem, hogy egyszer
vége lesz e kornak
remélem, hogy egyszer
majd megértenek
csak ne ébredjek fel míg
nem látom álmaim
tulsó partját

A megíratlan lap előtt

Nagy sebességgel húznak el
alólam az évek, a tavaszok és a nyarak
egyre az ismeretlent keresve
az örökké igazságot
ha tudnám, hol a vég, a kezdet
megfordítanám a homokórát
a megíratlan lap előtt
tudathasadásos század
küszöbén botlok
legdrágább titkaimat
olvashatatlan betűkkel írok

A líra alig hallhatóan cincog

Pulzusomban akadt az óra
a líra alig hallhatóan cincog
versek foszlányai hullanak
akár a szakadó hó
a szavak alján hazugság zörög
a nyitott szem előtt
köddé foszlik a látvány
rothad a vers
a papírok tartományán
tört ritmus alatt
görnyed a szó

Egyengetem az emlékek útját

itt állok tegnap és holnap között
egyengetem az emlékek útját
szemembe gyűjtöm a távoli csillag
remegő sugarát
újra és újra
hazaálmodom magam
szüleim és testvéreim
nevét suttogom
végtelen utak
kacsaringóznak velem
mielőtt végkép
eltűnök a
lakatlan időben

Bizonytalanság

Újabbban minden átrendeződik
az emlékezet is kezd furcsán
szelektálni
szavak szótagokká hullottak szét
ismétlődnek a miértek
s megváltozik az érték
Mit tehet a költő
egy kiszámíthatatlan
ezredévnék legelején,
hisz végét járja minden,
amiért érdemes volt verset írni !

Téli este

A hold hideg fényben ragyog
lúdbőrzik medrében a folyó
az égbolt holt magányba dermedt
acél szikrázik a hópelyheken

A lombokat rongyosra rázza a szél
saját jegén csúszik el a tél
a tájakon kegyetlen köd ül
szobámban az este lassan szétterül

Pikkelyes didergések

üresség ébreszt
könny csöpög az olvadt jégről,
csöndesen perog
a tél a tájat
fagybilincsbe zárja
szívemben
vastagodik a zúzmara
jégtáblák
táncolnak a folyón
szél bolygatja
a fák lombjait
pikkelyes didergések
metszik ligetek
fagyos fényét

Csönd és szó

beszélgetéseink a csöndön
át vezetnek a hallgatásig
szívverésünk titkos beszéd
a tudat álmot vasal szemünkre
arcunkon kutatjuk a lélek
domborzatát
életünk egymásba némult

Álmodozás

van úgy az ember,
hogy álmodozni vágyik,
mégsem jut messzebb:
csak a valóságig

Számban két nyelv feszül egymásnak a szóért

Némán állok az álmos csöndben
Az idő elvérzik a lassú szívverésben

Fonnyad az emlék, elhullanak a virágok
Fáradt vagyok, a hitem is rég elhagyott

Szorong a lélek a test kényszerzubonyában
A könnyek elöntik a látomásokat

Hányódom mint száradó, barnuló levél
Szában két nyelv feszül egymásnak a szóért